

V

POLSKA
KONFERENCJA
PAMIĘCIOZNAWCZA

PAMIĘĆ PRZEMYSŁU W ANTROPOCENIE

26-28 listopada 2025 r.

Katowice | Uniwersytet Śląski

26/11/2025

9:00-9:30	Otwarcie konferencji		
9:30-10:30	Wykład plenarny [Aula im. A. Pawlikowskiego, WH] Joanna Wawrzyniak <i>Przemysłowe krajobrazy pamięci w krajach postsocjalistycznych: Co łączy, a co dzieli ich historie?</i>		
11:00-12:30	SESJA 1A [Aula im. A. Pawlikowskiego, WH] <i>Post-industrialne krajobrazy wydobywania - energetyczne topografie - przestrzenie (bez) ludzi. Strategie pamiętania, techniki rearanżacji i rekultywacji</i> - Katarzyna Majbroda Transformacyjne i społeczno-środowiskowe sensory deindustrializacji wokół kompleksu Turów w lokalnych praktykach prognozowania i antycypacji - Magdalena Krysińska-Kałużna Postindustrialne krajobrazy – dwa światy percepcji i emocji - Małgorzata Zysnarska „W pogoni za skarbem” – wystawa Muzeum Łużyckiego w Zgorzelcu o historii wydobywania węgla brunatnego na Górnych Łużycach - Hanna Schudy Między romansem a tragedią – analiza języka transformacji przemysłowej w zagłębiu turowskim i wielkopolskim - Zbigniew Szmyt Zawłaszczenie krajobrazu postprzemysłowego w syberyjskim mieście	SESJA 1B [Sala konferencyjna, CINIbA] <i>Pamięć o nieistniejącym: opuszczone siedziby, zniszczone miejscowości, przekształcone krajobrazy</i> - Izabela Kaczmarzyk Rezydencje i siedziby śląskich przemysłowców jako kulturowe i krajobrazowe refugia. Przeszłość i teraźniejszość - Anna Kurpiel Pamięć zatopionej wsi: relacje, praktyki i krajobraz w kontekście przesiedlenia Nieboczowów - Oliwia Drozdowicz Mosty na granicy polsko-niemieckiej jako miejsca pamięci i niepamięci - Karolina Rybicka Rogóżka-wyludniona wieś, po której pozostały tylko resztki dawnych zabudowań i zdziczałe drzewa owocowe zapłacała	SESJA 1C [Sala dydaktyczna, CINIbA] <i>Memory after the Russian Invasion of Ukraine</i> - Agnieszka Nowakowska Are we afraid? Change of Institutional Narratives in Museums after the Russian Invasion of Ukraine - Kseniya Yurtayeva Memorialization of the Russia-Ukraine War: from Restoring the Past to Construction the Future - Madhuvanti G. Mukherjee Solidarity in the interstices of catastrophe: communal memoryscapes in the (de)industrialized anthropocene
12:30-14:00	Przerwa		
14:00-15:30	SESJA 2A [Aula im. A. Pawlikowskiego, WH] <i>Toksyczne dziedzictwo i skażone krajobrazy</i> - Małgorzata Praczyk Postindustrialne przestrzenie postnazistowskich fabryk – główne problemy badawcze - Ewelina Szpak Toksyczne dziedzictwo: materialne ślady i społeczna pamięć o przemyśle azbestowym w Polsce - Marcin Stasiak Papież, przyroda i przemysł: Narracje o przeszłości na terenie byłych Krakowskich Zakładów Sodowych („Solvay”)	SESJA 2B [Sala konferencyjna, CINIbA] <i>Polityki pamięci i niepamięci. Dyskursy publiczne w politykach historycznych</i> - Tomasz Stryjek Jak polityka pamięci położyła kres procesowi pojednania. Współczesne polsko-ukraińskie rozliczenia ze wspólną historią - Bartosz Rydliński Polityka (nie)pamięci Nowej Lewicy - Marcin Zaborski Pamięć i przestroga. Niemcy i druga wojna światowa jako temat prasy dziecięcej („Świerszczyk” 1945-1989) - Dagmara Moskwa Pamięć i polityka: II wojna światowa w polskim dyskursie politycznym	SESJA 2C [Sala dydaktyczna, CINIbA] <i>Cyfrowe ramy pamięci</i> - Marcin Maciejewski Przemysł, transport, robotnicy w grze: Workers & Resources: Soviet Republic. Z cyfrowej utopii do powolnego zatracania pamięci historycznej - Kamil Kleszczyński Pomiędzy wiernością historyczną a grywalnością. Pamięć o technice wojskowej w kontekście rozwiązań z gry Battlefield 1 - Rafał Bartos Antropocen i dziedzictwo przemysłowe w postapokaliptycznym światotwórstwie: narracyjne strategie i mechaniki gier RPG
15:30-16:00	Przerwa		
16:00-17:30	SESJA 3A [Aula im. A. Pawlikowskiego, WH] <i>Skażone powietrze i toksyczne narracje w antropocenie</i> - Małgorzata Sugiera Oddychając pachnącą czystością. Produkcja toksycznych narracji wczoraj i dziś - Mateusz Borowski Zabójcza czystość. Performanse puryfikacji i walka z wonią postępu - Mateusz Chaberski Wdychając toksyczne wspomnienia. Pamięć protetyczna w fabryce bez ścian - Katarzyna Trzeciak Potliwe konspiracje. Klasowe ucieleśnienia w reprezentacjach kombinatu nowohuckiego - Dorota Sajewska Bezdech. Eksterminacja i ekstraktywizm w „Strefie interesów” Jonathana Glazera	SESJA 3B [Sala konferencyjna, CINIbA] <i>Ideologie pamięci i pamięci lokalne w politykach historycznych</i> - Magdalena Rekść, Bartłomiej Różycki Mit „efektu Bilbao” oraz jego wykorzystanie w dyskusjach nad rewitalizacją Łodzi - Katarzyna Kącka Przemysł i ludzie – miejsca pamięci w przemysłowych i poprzemysłowych przestrzeniach publicznych jako element realizacji lokalnych polityk historycznych - Bartłomiej Krzysztan Od ideologicznej hegemonii do pamięci wielokierunkowej. Antynomie i aporie polityki pamięci Ziemi Zachodnich na przykładzie Wrocławia - Anna Topolska War photography in Polish high school history textbooks after 1989 in national and global contexts;	SESJA 3C [Sala dydaktyczna, CINIbA] <i>History of the Roma in 20th century: new sources, approaches and perspectives</i> - Sławomir Kaprański Persecution of Roma during the Second World War: Auschwitz, Poland, Europe. - Volha Bartash Tears of Blood: Rediscovering Papiusza's Eyewitness Account of the Nazi Genocide of Roma - Ari Joskowicz Roma, Jews, the Holocaust, and its Aftermath - Elżbieta Mirga-Wójtowicz Art as a tool for the transmission of historical memory: Dikh he na Bister and the Jaw Dikh Foundation - Markéta Hajská The Stojka family. Spatial mobility and territorial anchoredness of Lovara Vlach Roms in the former Czechoslovakia
18:00	Wystawa Wydział Humanistyczny [Aula im. A. Pawlikowskiego, WH] Jubileusz PMSG Spotkanie z laureatami konkursów		

V

POLSKA
KONFERENCJA
PAMIĘCIOZNAWCZA

PAMIĘĆ PRZEMYSŁU W ANTROPOCENIE

26-28 listopada 2025 r.

Katowice | Uniwersytet Śląski

27/11/2025

9:00-10:30	SESJA 4A [Sala konferencyjna A, spinPLACE] Pamięć przemysłu w popkulturze Iwona Marinov Przeszłodnia, Dawnoświat, Śmiercisfera. Pamięć o człowieku w grze Biomutant Robert Jurczyk Funkcjonalna rola przestrzeni przemysłowych i ruin w grach wideo Sylvia Zazulak Od fabryk po postapokalipsę: przemysł i jego dziedzictwo w filmach Pixara	SESJA 4B [Sala konferencyjna, CINIbA] Prawa reprodukcyjne i seksualne: pamięć, zmiana i niezmiennność Piotr Malinowski Pamięć o aktywizmie LGBT+ lat dwutysięcznych w dzisiejszym środowisku Aktywistycznym; Agnieszka Nowakowska Wolność w okresie niewoli? Pamięć dotycząca zmian prawa aborcyjnego a współczesne debaty dotyczące możliwości przerywania ciąży Katarzyna Szarla Protesty i AIDS: Pamięć o reakcjach społecznych na HIV/AIDS w okresie transformacji ustrojowej	SESJA 4C [Sala dydaktyczna, CINIbA] Opowiedzieć pamięć - praktyki językowe i dyskursy Tomasz Grząślewicz Warstwy Środuli. Kilka narracji o osadzie z czasów antropocenu Agata Szepe-Vratolis Pioneers of the Israeli leisure tourism in Poland: classical content analysis of posts about a trip to Poland, published in Hebrew on www.lametayel.co.il between 2011 and 2015 Izabela Terela Historia mówiona w badaniach nad Zagładą – problemy i perspektywy badawcze. Studium przypadku Kamilla Biskupska Nowe spojrzenie. Trzecie pokolenie mieszkańców „Ziem Odzyskanych” w perspektywie autobiograficznych wątków w literaturze przedmiotu
10:30-11:00	Przerwa		
11:00-12:30	SESJA 5A [Sala konferencyjna A, spinPLACE] Mapowanie kultury ostatniego zagłębia węglowego z Europy Paweł Tomczok Mapowanie literatury przemysłu ciężkiego – założenia i trudności Jan Malura, Marta Tomczok Literatura czeskich i polskich czarnych miast Jakub Ivanek, Ondřej Durczak Rozbiórki kopalń i transformacja obiektów przemysłowych – znikanie dzieł sztuki i dokumentacja fotograficzna Aleksandra Krupa, Maciej Roziński, Maksymilian Gałązka, Maria Kwiatkowska, Michalina Bieras, Jakub Zieliński, Robert Jurczyk Dziedzictwo węgla w regionalnych wystawach muzealnych województwa śląskiego – raport z badań	SESJA 5B [Sala konferencyjna, CINIbA] Aktywizm pamięciowy Agata Gabiś Niedziela w Hutmenie Ewa Wziętek Oswajanie maszynowych bestii – dziedzictwo przemysłowe regionu konińskiego w dobie antropocenu Witold Mrozek Górnicy i tancerze. Pamięć przemysłu w praktykach Śląskiego Teatru Tańca	SESJA 5C [Sala dydaktyczna, CINIbA] Wrażliwe dziedzictwo w perspektywie nauk społecznych i humanistycznych Małgorzata Głowacka-Grajper Interpretacje post-imperialnego dziedzictwa rosyjskiego w Warszawie w czasie wojny w Ukrainie Magdalena Bubik St. Johns’ Church and the Modernist Hotel in Piła: Dual Memorials Stefan Michał Marcinkiewicz Implanty wojennej pamięci społeczności postmigracyjnych na przykładzie pamięci o nazistowskim obozie w Boguszach/Prostkach Beata Piecha van-Schagen Koncesjonowanie górniczej pamięci
12:30-14:00	Przerwa		
14:00-15:30	SESJA 6A [Sala konferencyjna A, spinPLACE] Transformacja ustrojowa między rytuałem a rewolucją Paweł Downarowicz Balcerowicz musi odejść! Rytuał 1 maja i ramowanie pamięci o transformacji po roku 1989 Marek Szajda Udana transformacja? Historia mówiona przekształceń we wrocławskich zakładach Chemitex-Viscoplast w latach 80. i 90. Jakub Wiewiórski Pamięć przemysłu filmowego w Łodzi w relacjach odbiorców pozyskiwanych metodą oral history	SESJA 6B [Sala konferencyjna, CINIbA] Czasy odległe? Pamięć o przełomie XIX i XX wieku Piotr Tadeusz Kwiatkowski Dlaczego w polskiej pamięci zbiorowej zaniknęła pamięć rewolucji 1905 roku? Refleksje w 120 rocznicę pierwszego buntu pracowników przemysłu Marek Malinowski Polityka pamięci wobec rewolucji 1905 roku na współczesnej polskiej lewicy Mikołaj Stachera Państwo opiekuńcze a przemysł tytoniowy w Drugiej Rzeczypospolitej i Pierwszej Republice Czechosłowackiej Bartosz Smoczyk Niemieckie dziedzictwo pozaborowe okiem Włochów. Obserwacje z dwudziestolecia	SESJA 6C [Sala dydaktyczna, CINIbA] Obiekty przemysłowe jako obce dziedzictwo kulturowe Mateusz Kubicki Port w Helu jako miejsce naznaczone postindustrialną pamięcią. Historia i rozwój po 1945 r. Karol Machi Pierwsze konie mechaniczne, czyli pamięć o przedwojennym wrocławskim przemyśle motoryzacyjnym Jakub Busz Wieś (po)przemysłowa? Pamięć o drożdżowni w Maszewie Lęborskim jako przykład lokalnego dziedzictwa
15:30-16:00	Przerwa		
16:00-18:00	„Duchy huty” Spotkanie z byłymi pracownikami Huty Metali Nieżelaznych „Szopienice”, pisarką Martą Fox i Agnieszką Cygan, reżyserką spektaklu tanecznego „Matka Boska Szopienicka”. Prowadzenie: Lucyna Sadzikowska [Sala konferencyjna, CINIbA]	„Żywobyci przy granicy. Babski godki o robocie we werkach” [pokaz filmu 40 min wraz z omówieniem i dyskusją] Alina Doboszewska Grażyna Kubica-Heller [Sala konferencyjna A, spinPLACE]	”Siła opowieści kobiet z rodzin górniczych. Poza partycypację” spotkanie z badaczkami i autorkami pamiętników: Karolina Pospisil, Agnieszka Lniak, Karolina Jonderko, Monika Glosowicz [Klub Rawa, spinPLACE]

V

POLSKA

KONFERENCJA

PAMIĘCIOZNAWCZA

PAMIĘĆ PRZEMYSŁU W ANTROPOCENIE

26-28 listopada 2025 r.

Katowice | Uniwersytet Śląski

28/11/2025

9:00-10:30	SESJA 7A [Aula im. A. Pawlikowskiego, WH] Dziedzictwo przemysłowe w praktykach społecznych: pamięć, symbolika i rewitalizacja Jadwiga Zimpel Imersyjna analiza postindustrialnych nieużytków jako forma pamięci przemysłu Marta Klimczak-Uzdowska Dyskursywny obraz zrewitalizowanych pomników warszawskiego przemysłu Krystian Węgrzynek Długie trwanie pamięci o Karolu Goduli (w wybranych tekstach kultury) Klaudia Orłowska-Radecka Znak towarowy jako element pamięci zbiorowej	SESJA 7B [Sala konferencyjna, CINIbA] Przemiany pamięci: od prywatnych obiektów do eksponatów i zabytków Zuzanna Nalepa Prywatne muzea jako sposób upamiętnienia ceramicznego dziedzictwa miasta Chodzież Robert Gawęł Kipichron, pamięć przedmiotu, przedmiot pamięci. Zapomniany świadek postępu technicznego i technologicznego Piotr Zajęc „Pod zepsutym słońcem czarnym” – pejzaż przemysłowy w grafice XX-wiecznych twórców śląskich Krzysztof Herner Pamięć zaklęta w chmurach: Digitalizacja dziedzictwa przemysłowego jako narzędzie ochrony i narracji	SESJA 7C [Sala dydaktyczna, CINIbA] Pejzaże, krajobrazy, wspomnienia: poprzemysłowe memoryscapes Marcin Szymczyński Przemysłowy pejzaż Górnego Śląska: poezja Paula Habraschki wobec industrialnej rzeczywistości Małgorzata Zduniak Wiatrak w polskim krajobrazie kulturowo-przemysłowym Maciej Adam Baczyński Dziedzictwo przemysłowe Sarajewa Katarzyna Maniak, Jakub Muchowski Formy widzialności i niewidzialności dziedzictwa pracy w muzeach poprzemysłowych Europy Środkowej
10:30-11:00	Przerwa		
11:00-13:00	SESJA 8A [Aula im. A. Pawlikowskiego, WH] Muzea, muzealizacje i kolekcje muzealne Maria Kobielska Tarcia pamięci w górnośląskich muzeach przemysłu Tomasz Kaliściak Kryształowy kapitał. W poszukiwaniu pamięci o hucie szkła w Zawierciu Sara Herczyńska Oprowadzanie, opisywanie, odpowiadanie. Muzealne praktyki językowe Zofia Wóycicka, Michalina Musielak Socjalizacja wizualna w (trans)narodowych kulturach pamięci	SESJA 8B [Sala konferencyjna, CINIbA] Przeszłość w życiu codziennym: od wspomnień do pamięci zbiorowej Maria Piekarska-Baronet Na peryferiach utopii. Wspomnienia grochowskich kibucników wczoraj i dziś Jolanta Kluba Tu (...) praca w hucie jest we krwi. To jest wiedza i tradycja przekazywana z pokolenia na pokolenie, z dziada pradiada Hisashi Shigematsu Remembering One’s Own ‘Genocide’ in the Homeland: Lithuanian Collective Memory in the Diaspora	SESJA 8C [Sala dydaktyczna, CINIbA] Rzeźnie: usytuowania Joanna B. Bednarek W sąsiedztwie rzeźni. Topografia krytycznoliteracka (i poznańska) Zuzanna Berendt Look Around – artystyczno-badawcze metody pracy w dawnej rzeźni miejskiej Gabriela Jarzębowska Mięso, maszyny i nowoczesność: rzeźnie w socjalistycznej Polsce Anita Jarzyna Pod osłoną rzeźni
13:00-14:30	Przerwa		
14:30-16:00	Węgiel w muzeum - kłopotliwe dziedzictwo? Anna Ptak, Adam Kowalski, Katarzyna Schellner, Stefania Lazar, Magdalena Marciniak-Darda, Piotr Arcimowicz prowadzenie: Marta Tomczok [Aula im. A. Pawlikowskiego, WH]		
16:00	Podsumowanie i zamknięcie konferencji		

ADRESY

WH [Wydział Humanistyczny] | Uniwersytet Śląski | Uniwersytecka 4, 40-007 Katowice

CINIbA [Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka] | Bankowa 11a, 40-007 Katowice

spinPLACE | Bankowa 5, 40-007 Katowice

